

f.eks. fordi der har fundet et systemskifte sted i hjemlandet.

I 2000 blev der meddelt 1.327 opholdstilladelser til spontane asylansøgere efter udlændingelovens § 7, stk. 1, og 2.541 opholdstilladelser efter udlændingelovens § 7, stk. 2. Foreløbige tal fra Udlændingestyrelsen viser, at disse tal i 2001 er steget til henholdsvis 2.010 og 3.087.

Regeringen er af den opfattelse, at Danmark alene skal yde beskyttelse i de tilfælde, hvor Danmark er internationalt forpligtet hertil. Udlændingelovens de facto-flygtningebegreb giver retskrav på opholdstilladelse i flere tilfælde, end Danmark er internationalt forpligtet til. Det foreslås derfor, at de facto-flygtningebegrebet afskaffes, således at der fremover alene gives opholdstilladelse til asylansøgere, der efter internationale konventioner har krav på beskyttelse.

Det foreslås i den forbindelse, at der indføres en ny opholdstilladelse med beskyttelsesstatus til de asylansøgere, der ved en tilbagevenden til deres hjemland risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Afskaffelsen af de facto-flygtningebegrebet vil betyde, at grupper af asylansøgere, som i dag meddeles opholdstilladelse med de facto-status, ikke fremover vil kunne meddeles opholdstilladelse.

Et eksempel på en sådan gruppe er asylansøgere, der som asylmotiv alene påberåber sig militærunddragelse. De pågældende vil således i vidt omfang ikke fremover kunne meddeles opholdstilladelse. Udlændingestyrelsen har oplyst, at det skønnes, at hovedparten af de cirka 13.000 bosniere, som blev meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 2, i 1995 og 1996, blev meddelt opholdstilladelse på grund af militære forhold. Det er dog samtidig Udlændingestyrelsens vurdering, at mange af disse personer også ville kunne have fået opholdstilladelse som flygtninge på andet grundlag. Heller ikke asylansøgere, der som asylmotiv påberåber sig risiko for indkaldelse til aktiv krigstjeneste, vil kunne meddeles beskyttelsesstatus, medmindre de ved en tilbagevenden til hjemlandet risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Sådanne asylansøgere vil dog i visse tilfælde kunne være omfattet af flygtningekonventionen.

Et andet eksempel på en gruppe af asylansøgere, som i dag meddeles opholdstilladelse med de facto-status, men som ikke fremover vil kunne meddeles opholdstilladelse med beskyttelsesstatus, er asylansøgere, der nærer en betydelig subjektiv frygt for forfølgelse,

fordi de tidligere har været udsat for tortur eller andre overgreb som f.eks. voldtægt, men hvor frygten ikke længere kan antages at være objektivt begrundet – f.eks. fordi der har fundet et systemskifte sted i hjemlandet.

Det bemærkes, at udlændinge, der meddeles beskyttelsesstatus – som det gælder for de facto-flygtninge i dag – i det store hele vil have samme rettigheder som konventionsflygtninge.

Efter udlændingelovens § 31, stk. 1, må en udlænding ikke udsendes til et land, hvor den pågældende risikerer forfølgelse på grund af sin race, religion, nationalitet, sit tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller sine politiske anskuelser, jf. flygtningekonventionens artikel 1 A, eller hvor udlændingen ikke er beskyttet mod videresendelse til et sådant land (forbud mod refoulement).

Efter udlændingelovens § 31, stk. 2, gælder forbudet mod refoulement også, hvis de i udlændingelovens § 7, stk. 2, nævnte forhold (de facto-forfølgelse) foreligger. Refoulementsforbudet gælder dog ikke i denne sammenhæng, hvis der er bestemte grunde til at antage, at udlændingen frembyder fare for landets sikkerhed, eller hvis udlændingen efter endelig dom for en særlig farlig forbrydelse må antages at frembyde nærliggende fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed.

Den foreslåede bestemmelse i § 7, stk. 2, hvorefter der kan meddeles opholdstilladelse med beskyttelsesstatus, er som nævnt udformet i overensstemmelse med bl.a. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3 og 6. tillægsprotokol, som indeholder absolutte forbud mod udsendelse til dødsstraf eller til tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Udsendelsesforbudene gælder således, uanset om der er bestemte grunde til at antage, at udlændingen frembyder fare for landets sikkerhed, og uanset om udlændingen efter endelig dom for en særlig farlig forbrydelse må antages at frembyde nærliggende fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed.

Det bemærkes i den forbindelse, at regeringen ved forslag nr. L 32 af 13. december 2001 til lov om ændring af udlændingeloven (Initiativer mod terrorisme m.v. – opfølgning på FN's Sikkerhedsråds resolution nr. 1373 af 28. september 2001 om bekæmpelse af terrorisme) (jf. Folketingstidende 2001-02, tillæg A, s. 751) har foreslået, at udlændingelovens forbud mod refoulement i § 31 ændres, bl.a. således at forbudet mod udsendelse svarer til de udsendelsesforbud, der følger af bl.a. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3 og 6. tillægsprotokol.